

3. Idem, A. Antistio.

Ab eo iudicatio recedi non potest, quod vobis absentibus et ignorantibus atque indefensis dicitur esse prolata: si ubi primum cognovistis, non illico de statutis querelam detulistis. Ita enim firmitatem sententia, quae ita prolata est, non habebit, si ei non sit commodatus adsensus. — P. P. 4 idib. Jun. Gord. A. et AVIOLA CONSS. 240.

4. Imp. PHILIPPUS A. Domitiano.

Si (ut proponis) pars diversa die feriato absente, vel ignorante te, a iudice dato, ferri sententiam pro partibus suis quasi contumaciter deesses, impetavit: non immerito praeses denuo negotium alterius iudicis notioni terminandum commisit. — P. P. 5 id. octobr. Peregino et AELIANO CONSS. 245.

5. Idem, A. et PHILIPPUS C. Longino.

Si (ut proponis) praeses provinciae, cum certum locum causae cognoscenda dedisset, alibi per obreptionem aditus sententiam adversus te absentem protulit: quod ita gestum est, ad effectum juris spectare minime oportet.

6. Imp. VALERIANUS et GALLIEN. AA.

Si praeses quasi desertam ab adultis tuis causam appellationis, quae ab adiutore suo facta fuerat, circumduxit, eo tempore, quo adulti curatores non habebant: repetitus notionem suam exhibebit. Neque enim debet adultis nocere, quidquid eo tempore statutum est, quod defensione iusta, et curatoris auxilio fuerat destituti.

7. Imp. DIOCLETIANUS et MAXIMIANUS.

Ea, quae statuuntur adversus absentes non per contumaciam, scilicet denunciationibus nequaquam ex more conventos, iudicatae rei firmitatem non obtinere certum est. — P. P. 3 kal. april. ipsis 5 et 4 AA. CONSS. 295.

8. Idem, AA. Claudiae.

Consentaneum juri fuit, temporibus ad praesentiam partis adversae praescriptis, praesidem provinciae impleta juris solemnitate, et adversario tuo ternis literis, vel uno pro omnibus peremptorio edicto, ut praesentiam sui faceret, commonefacto, si in eadem contumacia perseveraverit, praesentis allegationes audire: quod vel successor ejus facere curabit. A quo ter citatus, si contumaciter praesentiam sui facere neglexerit: non abs re erit, vel ad cogendum eum, ut sese representet, vel possessionem bonorum, cui incumbit, ad te transferre, et adversarium petitorum constituere: vel auditis defensionibus tuis, id, quod juris ratio exegerit, iudicare. — P. P. 3 kalend. octobr.

In AUTHENT. de litigiosis, § Omnem, col. 8, tit. 15, al. 8, Novell. 112, cap. 3.

Qui semel actionem proponit, sive conventionem iudicialia, sive precibus principi oblatis, iudicique insinuatis, et per eum adversario cognitis: necesse habet usque ad finem litem exercere. Qui si causam persequi differat, reo postulante, tribus edictis citetur per intervalla triginta dierum, quia vox praeconia paucis innoscit. Quae citatio et per principem delegatis permittitur: quod locum habet, et si lis cepta non sit. Quod si vocatus litem detrectet: ei aliud anni spatium indulgetur, intra quod si cessat, iudex auditis allegationibus praesentis, et perquisita veritate, pronunciet. Sed nec intra annum veniens audatur, nisi prius reo litis expensas, quas sustinuerit, inferat. His quoque praestitis, si interrupto duntaxat anno denuo litem deserit, post trium edictorum, et anni unius spatii observationem ab omni cadat actione.

9. Idem, AA. Leontio.

Tres denunciations ad peremptorii edicti vicem adversus contumaces convalescere, salubriter statutum est. — P. P. 11 kal. novemb. ipsis 4 et 3 AA. CONSS. 290.

10. Idem, AA. Blesio.

Cum non voluntatis tuae arbitrio, sed necessitate profectus sis, quicquid contra te absentem statutum fuerit, quando absentiae causa ne-

5. L. 9, supr. de liberali caus. — 6. L. 1, D. de feriis. — 7. Fac. L. ult. infr. de sentent. quo sine certa quant. — 8. L. 21, § 10, D. de recept. qui arbit. — 9. L. 6, infr. de sentent. et interlocut. — 10. L. 15, D. de tutel. — 11. L. 45, in fin. D. de re iudicata. — 12. L. 9, D. de i. l. — 13. L. 8, § 3, D. de confessis. — 14. L. 1, § penult. D. que sentent. sine appell. — 15. L. 9, infr. de iudicis. — 16. L. 8, infr. cod. — 17. L. 7, § 1, D. de re iudic. — 18. L. 7, § 1, D. de re iudic. — 19. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 20. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 21. L. 2, § 1, D. de re iudic. — 22. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 23. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 24. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 25. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 26. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 27. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 28. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 29. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 30. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 31. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 32. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 33. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 34. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 35. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 36. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 37. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 38. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 39. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 40. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 41. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 42. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 43. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 44. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 45. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 46. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 47. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 48. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 49. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 50. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 51. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 52. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 53. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 54. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 55. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 56. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 57. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 58. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 59. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 60. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 61. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 62. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 63. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 64. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 65. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 66. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 67. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 68. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 69. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 70. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 71. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 72. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 73. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 74. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 75. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 76. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 77. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 78. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 79. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 80. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 81. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 82. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 83. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 84. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 85. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 86. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 87. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 88. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 89. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 90. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 91. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 92. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 93. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 94. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 95. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 96. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 97. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 98. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 99. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 100. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 101. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 102. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 103. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 104. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 105. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 106. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 107. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 108. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 109. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 110. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 111. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 112. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 113. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 114. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 115. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 116. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 117. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 118. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 119. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 120. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 121. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 122. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 123. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 124. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 125. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 126. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 127. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 128. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 129. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 130. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 131. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 132. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 133. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 134. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 135. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 136. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 137. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 138. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 139. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 140. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 141. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 142. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 143. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 144. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 145. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 146. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 147. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 148. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 149. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 150. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 151. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 152. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 153. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 154. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 155. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 156. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 157. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 158. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 159. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 160. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 161. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 162. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 163. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 164. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 165. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 166. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 167. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 168. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 169. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 170. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 171. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 172. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 173. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 174. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 175. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 176. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 177. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 178. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 179. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 180. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 181. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 182. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 183. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 184. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 185. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 186. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 187. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 188. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 189. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 190. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 191. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 192. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 193. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 194. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 195. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 196. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 197. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 198. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 199. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 200. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 201. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 202. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 203. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 204. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 205. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 206. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 207. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 208. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 209. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 210. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 211. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 212. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 213. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 214. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 215. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 216. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 217. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 218. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 219. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 220. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 221. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 222. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 223. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 224. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 225. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 226. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 227. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 228. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 229. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 230. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 231. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 232. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 233. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 234. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 235. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 236. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 237. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 238. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 239. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 240. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 241. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 242. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 243. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 244. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 245. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 246. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 247. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 248. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 249. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 250. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 251. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 252. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 253. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 254. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 255. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 256. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 257. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 258. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 259. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 260. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 261. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 262. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 263. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 264. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 265. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 266. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 267. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 268. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 269. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 270. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 271. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 272. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 273. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 274. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 275. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 276. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 277. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 278. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 279. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 280. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 281. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 282. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 283. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 284. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 285. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 286. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 287. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 288. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 289. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 290. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 291. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 292. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 293. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 294. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 295. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 296. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 297. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 298. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 299. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 300. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 301. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 302. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 303. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 304. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 305. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 306. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 307. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 308. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 309. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 310. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 311. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 312. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 313. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 314. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 315. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 316. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 317. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 318. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 319. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 320. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 321. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 322. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 323. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 324. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 325. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 326. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 327. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 328. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 329. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 330. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 331. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 332. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 333. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 334. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 335. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 336. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 337. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 338. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 339. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 340. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 341. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 342. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 343. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 344. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 345. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 346. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 347. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 348. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 349. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 350. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 351. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 352. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 353. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 354. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 355. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 356. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 357. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 358. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 359. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 360. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 361. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 362. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 363. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 364. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 365. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 366. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 367. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 368. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 369. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 370. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 371. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 372. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 373. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 374. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 375. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 376. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 377. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 378. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 379. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 380. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 381. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 382. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 383. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 384. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 385. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 386. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 387. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 388. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 389. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 390. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 391. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 392. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 393. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 394. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 395. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 396. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 397. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 398. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 399. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 400. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 401. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 402. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 403. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 404. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 405. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 406. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 407. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 408. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 409. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 410. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 411. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 412. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 413. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 414. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 415. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 416. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 417. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 418. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 419. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 420. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 421. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 422. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 423. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 424. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 425. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 426. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 427. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 428. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 429. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 430. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 431. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 432. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 433. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 434. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 435. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 436. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 437. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 438. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 439. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 440. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 441. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 442. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 443. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 444. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 445. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 446. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 447. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 448. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 449. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 450. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 451. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 452. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 453. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 454. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 455. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 456. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 457. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 458. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 459. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 460. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 461. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 462. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 463. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 464. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 465. L. 1, § 1, D. de re iudic. — 466. L. 1, § 1, D. de re iud

qui certam habent quantitatem, vel naturam, veluti in venditionibus³, et locationibus⁴, et omnibus contractibus⁵, hoc, quod interest, dupli⁶ quantitatem minime excedere. In aliis autem casibus, qui incerti⁷ esse videntur, iudices⁸, qui causas dirimendas suscipiunt, per suam subtilitatem requirere, ut hoc, quod⁹ re vera inducitur damnum, hoc reddatur, et non ex quibusdam machinationibus, et immodicis perversionibus in circuitus inextricabiles redigatur: ne dum in infinitum computatio reducitur, pro sua impossibilitate cadat: cum sciamus esse nature congruum, eas tantummodo penas exigi, quae vel cum competenti moderamine¹⁰ proferantur, vel a legibus certo fine conclusae statuuntur. Et hoc non solum¹¹ in damno, sed etiam¹² in lucro¹³ nostra amplectitur constitutio: quia et ex eo¹⁴ veteres id, quod interest, statuerunt. Et sit omnibus secundum quod dictum est, finis antiquae prolixitatis, hujus constitutionis recitatio. — Dat. kal. septemb. *Constantinop.*, post consulatum *LAMPAD.* et *OREST.* *COSS.* 550.

TIT. XLVIII.

SI A NON COMPETENTE¹ JUDICE JUDICATUM ESSE DICATUR.

1. Imp. ALEXANDER A. Sabiniano.

Judex ad certam rem datus, si de aliis² pronunciavit, quam quod ad eam rem pertinet, nihil egit. — 4 non. * *MAXIM.* 2 et *AELIANO COSS.* 224.

2. Imp. GORDIANUS A. Liciniae.

Si militaris³ judex super ea causa, de qua civilibus actionibus disceptandum fuit, non datus a quo dari poterat, cognovit: etiam remota appellatione, id, quod ab eo statutum est, firmitatem iudicati non habet.

3. Imp. DIOCLETIAN. et MAXIMIAN. AA. et CC. Philetæ.

Si de proprietate⁴ datus judex adversus te nihil super hac statuit: rector provinciae aditus hanc causam cognoscere, suaque decidere sententia curabit: cum [et] si quid de possessione⁵ pronunciatum probetur, hoc causae proprietatis minime noceat. — S. non. novemb. *HERCUL.* et *CAESAR.* *COSS.* 297.

4. Imp. GRATIAN., VALENT. et THEODOS. AAA. ad Potitum vicarium post alia.

[Et] in privatorum causis hujusmodi forma conservatur, ne quinquam litigatorum sententia non⁶ a suo iudice dicta constringat. — Dat. 10 kal. octob. *ROMAE, ALEXONIO* et *OLYBRIO COSS.* 379.

TIT. XLIX.

DE POENA JUDICIS, QUI MALE¹ JUDICAVIT, VEL EJUS, QUI JUDICEM, VEL ADVERSARIUM CORRUMPERE CURAVIT.1. Imp. ANTONINUS A. ad Gladium².

Constitit in quacunque causa, sive privata, sive publica, sive fiscali: ut cuiusque data fuerit pecunia³, vel iudici, vel adversario: amittat actionem is, qui diffidentia iustae sententiae in pecuniae corruptelam spem negotii reposuerit. — Dat. 14 kal. Januar. *DVONUS* et *ASPIS COSS.* 215.

In *AUTHENT.* ut litigantes in exordio litis jurent, § Si quis autem ex litigatoribus, col. 9, tit. 7, al. 5, *NOVELL.* 124, cap. 2.

Novo jure, qui dicit se dedisse alicui, vel promississe, et personam declaraverit, et hoc probaverit, veniam meretur. Sed qui accepit, vel promissionem suscepit, si causa pecuniaria sit, dati triplum, promissi duplum a comite privatarum rerum exigatur, dignitate seu cingulo amisso. Si vero criminalis causa fuerit, confiscatis omnibus bonis, in exilium mittatur. Sed si datum vel promissum probare litigator nequi-

3. L. 1, pr. D. de actionib. empti; L. 1, supr. de rer. permut.; *collata* L. 15, § 2, D. de actionib. empti; — 4. L. 35, in fin. D. locati; *fac.* L. 15, in fin. D. de re judic.; — 5. *Fac.* L. 9, D. de reb. credit.; *add.* L. 24, D. de reb. oblig.; — 6. *Confer* L. 10, supr. de usur.; L. 44, D. de action. empti; L. 10, D. de servo corrupto; — 7. L. pen. § ult. D. uti possidetis; — 8. L. 15, § 7, D. quod vi aut clam; — 9. L. 6, in fin. D. de aqua et aquae pluv. arceid.; — 10. L. ult. supr. de modo mult.; L. 44, D. de action. empti; L. 48, D. de evictionib.; *juncta* L. 5, pr. D. de iure fisci; L. 56, pr. D. de evictionib.; — 11. L. 4, in fin. D. de eo quod certo loco; — 12. *Immo vide* L. 21, § 5, D. de action. empti; — 13. L. 2, pr. et in fin. D. de eo quod certo loco; — 14. L. 35, D. locati; L. 13, D. ratam rem haberi; L. 75, D. de furtis; — 14. d. L. 13, D. ratam rem haberi.

Tr. XLVIII. — 1. L. 2, supr. l. ult. D. de iurisdic.; L. pen. D. de iudicis; — 2. d. L. ult. D. de iurisdic.; L. 3, infr. h. t.; L. 5, supr. de pedan. iudicib.; L. 10, supr. de sentent. et interloc.; L. 6, infr. de execut. rei judic.; L. 5, infr. quan. o provocare non est necesse. —

verit, persona, quae dicitur suscepisse, juret, quod neque per se, neque per aliam personam accepit, aut promissionem habuit, et sic libera sit. Sed litigator, qui ostendere non potuit, in causa pecuniaria estimationem litis a comite rerum privatarum exigatur, lue sustinente proprium eventum: in criminali bonis omnibus confiscatis: causis apud competentem iudicem legitime terminandis. Sed si persona a litigatore manifesta praedictum iurjurandum refutaverit, memoratis subiacet poenis. Sed si quis litigantium iuraverit se non dedisse, vel promississe: si intra decem menses post sententiam memoratam ostendatur dedisse, vel promississe, memoratis poenis dantes et accipientes subiacent.

2. Imp. CONSTANT. A. ad Felicem.

De eo, qui pretio depravatus⁴, aut gratia perperam iudicaverit, ei vindicta, quem laeserit, non solum aestimationis dispendii, sed etiam litis discriminis⁵ praebetur. — Dat. 8 kal. novembr. *CONSTANTINO A.* 5 et *LICINIO C. COSS.* 319.

TIT. L.

SENTENTIAM RESCINDI¹ NON POSSE.

1. Imp. GORDIANUS A. Secundo.

Neque suam, neque decessoris² sui sententiam quemquam posse retractare³ in dubium non venit: nec necesse esse ab huiusmodi decreto interponere provocationem, explorati iuris est. — P. P. kal. Mart.

2. Imp. DIOCLETIAN. et MAXIMIAN. AA. et CC. Alexandro.

Peremptorias exceptiones omissas in initio⁴, antequam sententia feratur, opponi posse perpetuum edictum manifeste declarat. Quod si aliter actum fuerit, in integrum restitutio permittitur. Nam iudicatum contra majores annis viginquinque non opposita praescriptionis velamento, citra remedium appellationis, rescindi non potest. — 7 kal. Januar. *NYCOMEDIE, COSS.*

3. Imp. CONSTANTIN. A. ad Proculum.

Impetrata rescripta non placet admitti, si decisae⁵ semel causae fuerint iudiciali sententia, quam provocatio nulla suspendit, sed eos, qui talia rescripta meruerunt, etiam lumine iudiciorum expelli. — Dat. 6 kal. Januar. *CONSTANT.* et *LICINIO AA. COSS.* 312.

TIT. LI.

DE FRUCTIBUS ET LITIIUM EXPENSIS.

1. Imp. DIOCLETIANUS et MAXIMIANUS AA. et CC. Alexandro.

Hoc fructuum nomine continetur, quod iustis sumptibus deductis¹ superest. — 5 non. april. *CC. COSS.*

2. Imp. VALENT. et VALENS AA. Olybrio P. P.

Litigator victus, qui post conventionem rei incumbit alienae, non in sola rei redhibitione teneatur, nec tantum fructuum praestationem eorum, quos ipse percepit, agnoscat: sed [etiam] eos, quos percipere potuisset², non quos eum redegitse constat, exsolvat, ex eo [tempore] ex quo re in iudicium deducta, scientiam³ male fidei possessionis accepit. Heredis quoque succedentis in vitium par habenda fortuna est. — Dat. 7 kal. Maji *TREV.*, *VALENT. N. P.* et *VICTORE COSS.* 569.

3. Imp. HONOR. et THEOD. AA. Aselepiodoto P. P.

Terminato transactoque negotio, posthac nulli actio, neque ex rescripto super sumptuum petitione praestetur, nisi iudex, qui de principali negotio sententiam promulgavit, cominus partibus constitutis, iudicia pronunciatione significaverit victori causa restitui debere expensas, aut super his querelam iure competere. Post absolutum enim dimissumque iudicium, nefas est litem alteram consurgere ex litis primae ma-

3. L. ult. D. de iurisdic.; L. 1, supr. de off. milit. iud.; — 4. L. 1, supr. h. t.; — 5. L. 9, supr. de sentent. et interloc.; — 6. L. 1, supr. de pedaneis iudicib.; *fac.* L. ult. D. de iurisdic.; *vide* tamen L. 29, supr. de pactis.
Tr. XLIX. — 1. Lib. 50, D. 15: L. ult. — 2. *Immo vide* L. 1, § 5, D. de calumniatorib.; — 3. d. L. 1, § 2, § 5. — 4. L. 7, infr. quando provocare non est necesse; L. 15, § 1, D. de iudicis; — 5. L. ult. D. de extraord. cognit.
Tr. L. — 1. L. 9, supr. de sentent. et interloc.; — 2. d. L. 9. — 3. L. 3, infr. comminationes, epistolae, etc. auctoritat. rei iudic. non hab.; — 4. L. 4, infr. de exceptionib.; L. 25, § 5, D. de conduct. indeb.; — 5. l. 2, in fin. l. 5, supr. ut lite pendente; L. ult. supr. de errore advocat.; L. ult. supr. quomodo et quando iudex.
Tr. LI. — 1. L. 56, in fin. D. de hered. petit.; — 2. L. 23, supr. de rei vindicat.; § 2, last. de ff. iudicis; — 3. d. L. 23; L. 25, § 7, D. de heredit. petit.

teria. — Datum 3 kalend. april. *Constantinop.*, *ASCEPIODOTO* et *MARINIANO COSS.* 425.

4. Imp. VALENT., THEOD. et ARCAD. AAA. Edictum ad populum.

Non ignoret is, cujus ex interpellatione aliquis secundum datam formam in longinqua protractus fuerit examina, quod si culpa sua fuerit dilata cognitio, vel minime actioni suae adfuerit, vel delata [non] probaverit: pro calumnia quidem poenam luit legitime constitutam, pro pecuniaria vero causa, post sumptus⁴ considerata quantitate postulatorum, vel medii itineris intervallo, condemnationem pro aestimatione iudicis sustinebit. — Dat. 5 id. novemb. *Constantinop.*, *VALENT. A.* 6 et *AVIENO COSS.* 450.

5. Imp. ZENO.

Constitutio praecipit, ut quis iudex in sententia sua jubeat victum factos in iudicio sumptus prestare⁵. Habet et potestatem iudex transcendendi sumptum ad decimam usque partem eorum, quae impensa sunt, si eum ad hoc partis ejus, quae sumptum profudit, impudentia permoverit: ita ut ea, quae impensas excedunt, ad fiscales rationes pertineant, nisi forte iudex detrimentum partis victricis sarcire volens, partem aliquam horum ei adsignet. Neque tantum actor atque reus (in expensas) condemnantur, quam iudex utrique competens est; verum etiam quum non est iudex actoris competens: qui tamen ex reconventionem victus sit, nec eum iudicem recusare possit: sive adeo praesides, sive dati a principe arbitri, iudices fuerint. Nam et hi suos executores atque compulsores habent. Quod si iudex non fecerit, ipse parti victrici damnum illud compensare cogitur. — § 1. Si quis vero conventus bona fide solverit, aut actor lite destiterit, aut etiam iudex inveniatur eum non calumniatorem, sed de re dubia litigantem: hic evitabit impensarum condemnationem. — § 2. Manifestum est autem, quod in iudicibus pedaneis praeses [seu magistratus] est, qui debet eis assignare officialem [seu apparitorem] haec tractantem [seu dirigentem]. — Dat. 7 kalend. april. post consulatum *LONGINI.*

6. Imp. ANASTASIUS A. Stephano magistro militum.

Cum quidam per leges sacrasque constitutiones, alii per speciales largitates sibi praestita privilegia praetendant, tam super sportulis⁶ pro conventionibus usque ad certam quantitatem praebendis, quam super expensis litium, vel minuentis, vel penitus non agnoscendis: per hanc legem decernimus, ut quicumque huiusmodi privilegio munitus est, vel postea talem praerogativam quolibet modo meruerit, sciat, et si quod ipse, utpote obnoxios sibi pro quacunque criminali, vel civili causa constitutos, in accusationem deduxerit: hos nihilominus iisdem privilegiis potituros: quoniam non est ferendum⁷, eos, qui praefatas praerogativas (ut [jam] ante latum est) praetendant, aliquid plus ab adversariis suis querere concedi, quam ipsi ab aliis pulsati facere patiantur: ita scilicet, ut haec quidem forma modis omnibus observetur super privilegiis per liberalitates, vel generaliter quibusdam officiis, aut scholis, seu dignitatibus, vel specialiter certis personis praestitis, vel postea praebendis: sive hoc ipsum expressim principalibus dispositionibus, vel affatibus insertum, sive praeterissum sit, vel fuerit.

TIT. LII.

DE RE JUDICATA¹.

1. Imp. ANTONINUS A. Stellatori.

Rebus quidem iudicatis standum est. Sed si probare poteris eum, cui condemnatus es, id, quod furto amisisse videbatur, recepisse: adversus iudicatum agentem, doli exceptione opposita tueri te poteris. — 12 kalend. Mart. *ANT. A.* 4 et *BALBINO COSS.*

2. Idem, A. Pacatiano.

Res iudicatae si sub praetextu *computationis*² instaurentur, nullus erit litium finis. — P. P. prid. non. *ROMAE, LETO* et *CEREALE COSS.* 216.

3. Idem, A. et Demetrio et aliis.

Si pecuniam, quam mala ratione intercepisse vos apparuerit, iussi sitis inferre cum poena, et comperto praeepto praesidis non³ provocaveritis: universam quantitatem debetis inferre.

4. L. 13, § 6; L. 15, supr.; L. 79, D. de iudicis; § 1, vers. haec autem omnia, Inst. de pena temere litig.; — 5. d. vers. haec autem; L. ult. infr. quando provocare non est necesse; — 6. *Adde* L. 12, § 1 et seq.; infr. de prox. sacer. scrib.; — 7. Tit. D. quod quisque iuris in alterum.

Tr. LII. — 1. Lib. 42, D. 1. — 2. L. un. supr. de errore calculi; — 3. L. 1, infr. de his qui per met. iud. non appellaver.; — 4. L. 35, D. h. t.; L. 27, in fin. D. de exceptione rei judic.;

4. Imp. GORDIANUS A. Antonino.

Sub specie *novorum instrumentorum*⁴ postea repertorum, res iudicatas restaurari, exemplo grave est. — Dat. 8 id. Mart.

5. Imp. DIOCLET. et MAXIM. AA. et CC. Valentino.

Ad solutionem *dilationem*⁵ petentem acquievisse sententiae manifeste probatur: sicut cum, qui quolibet modo sententiae acquieverit. Nec enim instaurari finita rerum iudicatarum patitur auctoritas.

6. Imp. HONOR. et THEODOS. AA. Juliano proconsuli Africae.

Gesta, quae sunt translata in publica monumenta, habere volumus perpetuam firmitatem. Neque enim morte cognitoris perire debet publica fides. — 3 kal. septemb. *ROMAE, CONSTANTIO* et *CONSTANTE COSS.* 414.

TIT. LIII.

DE EXECUTIONE REI JUDICATAE.

1. Imp. SEVER. et ANTONINUS AA. Justino.

Nimis prope iudex *pignora Marcellae capi, ac distrahi jussit* ante rem iudicatam. Prius est ergo, ut servato ordine, actionem adversus eam dirigas, et causa cognita sententiam accipias. — P. P. 3 kal. febr. *ATBINO* et *EMILIANO COSS.* 207.

2. Idem, AA. Agrippae.

Si causam iudicati non novasti⁴, rem iudicatam praeses provinciae etiam *pignoribus*⁵ captis ac distractis ad emolumentum perducere iubebit. Quod si novata causa est, ex stipulatu tibi actio competit: et iudice accepto secundum iuris formam experire.

3. Idem, AA. Agrippae.

Ordo rei gestae, et mora solutionis, quae intercessit, constantius desiderat remedium. Si itaque praesidem provinciae, qui rem iudicatam exsequi debet, adieris, et allegaveris res soli, quae *pignori* datae sunt, diu subhastatas, ex compacto, sive ambitione diversae partis emptorem non⁶ invenire [potuisse], in possessionem earum te mittet, ut [vel] hoc remedio res tamen protracta ad effectum perducatur. — Dat. 11 kal. Jul. *MESSALA* et *SABINO COSS.* 215.

4. Idem, A. Marcello militi.

Stipendia⁴ retineri propterea, quod condemnatus es, non patietur praeses provinciae: cum rem iudicatam possit aliis rationibus exsequi. — P. P. 5 non. *

5. Imp. GORDIANUS A. Amando.

Etiam *nomen debitoris* in causa iudicati capi posse, ignotum non est. — P. P. 5 id. octob. *ATTICO* et *PRETEXTATO COSS.* 243.

6. Imp. PHILIPPUS A. et C. Titiano.

Si (ut proponis) rerum iudicatarum *executor*⁶ datus partes [sibi] iudicis vindicavit⁷, et contra ea, quae pridem pro partibus tuis fuerunt statuta, aliquid pronunciatum putavit: sententia ab eo dicta vim rei iudicatae obtinere nequaquam potest.

7. Imp. DIOCLET. et MAXIM. AA. Theodoro.

Si longis apertisque frustrationibus partis adversae restitutio memorata est, etiam servis rebus humanis exemptis⁸: a frustratore aestimatio eorum restituenda est. Animalia quoque cum foetibus⁹ tibi intercessu praesidis representabuntur.

8. Idem, AA. et CC. Nicomacho.

*Executores*¹⁰ eum solum esse manifestum est, qui post sententiam inter partes audita omni et discussa lite prolatam, rei iudicatae vigorem ad effectum videtur adducere. — *Sine die et consule.*

9. Idem, AA. et CC. Glyconi.

Eos, quos debitores tuos esse contendis, apud rectorem conveni provinciae: qui sive debitum confessi, sive negantes et convicti fuerint condemnati, nec intra statutum¹¹ spatium solutioni satisfecerint: cum late sententiae pignoribus¹² etiam captis, ac distractis, secundum ea, quae saepe constituta sunt, meruerint executionem, iuris formam tibi custodiet. — S. non. novembr. *CC. COSS.*

collata L. 31, pr. D. eod.; — 5. L. 5, supr. de recept. arbitri; L. 40, D. de pactis.
Tr. LIII. — 1. L. 4, § 4, D. de re judic.; — 2. L. ult. infr. h. t.; — 3. *Fac.* L. 5, § 1, infr. de iure domini impetr.; — 4. *Vide* tamen L. 40, D. de re judic.; — 5. L. 15, § 3, D. d. t.; — 6. L. pen. infr. h. t.; — 7. *Confer* L. 50, D. de iurisdic.; — 8. L. 8, D. de re judic.; — 9. *Arg.* L. 2, supr. de fructib. et lit. expens.; — 10. L. 6, supr. h. t.; L. 4, D. de appellation.; — 11. L. 2, infr. tit. prox.; — 12. L. 2, supr. h. t.; L. 31, in fin. D. de re judicata.

TIT. LIV.

DE USURIS REI JUDICATÆ.

1. Imp. ANTONINUS A. procuratoribus hereditatum.

Is, qui bona secundum dictam sententiam prosequitur: eas quoque rationes habiturus est, ut qui post legitimum tempus placitis non obtinuerit, usuram centesimam¹ temporis, quod postea fluxerit, solvat.

2. Imp. JUSTINIANUS A. Mennio P. P.

Eos, qui condemnati solutionem pecuniariam, quas dependere jussi sunt, ultra quatuor² menses a die condemnationis, vel si provocatio fuerit porrecta, a die confirmationis sententiæ connumerandos distulerint: centesimas³ usuras exigi precipimus: nec priscis legibus, quæ duas⁴ centesimas [eis] inferebant, nec nostra sanctione⁵, quæ dimidiam centesimam statuit, locum in eorum personam habentibus. — Dat. 7 id. april. Constantinop., Decio Cons. 529.

3. Idem, A. Joanni P. P.

Sancimus, si quis condemnatus fuerit post datas a nobis quadrimestres inducias, centesimas quidam usuras secundum naturam iudicati eum compelli solvere, sed tantummodo sortis, et non usurarum, quæ ex pristino contractu in condemnationem deductæ sunt. Cum enim jam constitimus usurarum⁶ usuras penitus esse delendas, nullum casum relinquimus, ex quo hujusmodi machinatio possit induci. Si enim sine emendatione relinquatur, aliquid absurdum, atque inelegans necesse est evenire: cum [usuræ] utiliter ex contractibus descendentes, plerumque minores centesimæ⁷ ex nostra lege factæ sunt: et necesse est minoribus usuris graviores supponi. Si enim ex iudicati actione centesimæ omnimodo currant usuræ, ex contractibus autem hoc raro contingit: in capitulis lege nostra tantummodo exceptis hujusmodi iniquitatem ipsa rerum necessitas introducebat. Et ideo pio remedio causam corrigentes, sancimus sortis⁸ tantummodo usuras usque ad centesimam currentes, ex iudicati actione profigari: non autem usurarum quantascunque usuras. Si enim novatur iudicati actione prior contractus: necesse est usurarum quidem, quæ anterioris contractus sunt, cursum post sententiam inhiberi: alias autem usuras ex iudicati actione tantummodo sortis procedere, et non ideo, quod forsitan consummata est quantitas sortis, et usurarum, totius summæ usuras postea colligi, sed sortis tantummodo. — § 1. Et cum antiquitas pessimo exemplo reis quidem condemnatis laxamentum duorum mensium præstabat: fidejussores⁹ autem eorum eodem uti beneficio non concedat, ut liceat victoribus, relictis propter legem condemnatis personis, a fidejussoribus eorum, vel mandatoribus statim pecunias, vel res in condemnatione positas exigere: hujusmodi acerbiteratam rescantes, sancimus quadrimestres¹⁰ inducias, quas dedimus condemnatis, etiam ad fidejussores eorum, et mandatores extendi, ne legi fiat derogatum. Cum enim interventor solvere compellebatur, et ipse reum coercere ad invitam solutionem, nullum condemnatus habebat sensum nostræ humanitatis: quia per medium fidejussorem¹¹ statim pecunias persolvere compellebatur.

TIT. LV.

SI PLURES¹ UNA SENTENTIA CONDEMNATI SUNT.

1. Imp. ALEXANDER A. Victori.

Si non singuli in solidum, sed generaliter tu, et collega tuus una, et certa quantitate condemnati estis: nec additum est, ut quod ab altero servari non posset, id alter suppleret: effectus sententiæ [pro] virilibus² portionibus discretus est. Ideoque parens pro tua portione sententiæ, ob cessationem alterius ex causa iudicati conveniri non potes.

2. Imp. GORDIANUS A. Anniano.

Quoties e tutoribus singulis procuratoribus datis, sequitur in omnium persona condemnatio, periculum sententiæ videtur esse divisum³: ideoque quod ab uno servari non poterit, a cæteris exigi non posse explorati juris est.

Tit. LIV. — 1. L. 2, in fin. infr. h. t. — 2. L. 1, supr.; L. ult. infr. cod.; L. ult. supr. tit. prox.; adde L. 31, in fin. D. de re judic. — 3. L. 1, supr. h. t. — 4. Adde L. 26, § 1, vers. ceteros, supr. de usuris. — 5. § 4, ceteros. — 6. L. 28, supr. d. t. de usur. — 7. L. 1, l. 2, supr. h. t. — 8. Adde L. 12, supr. de usuris; L. 4, supr. depositi; L. 49, in fin. D. de action. empti et vend. — 9. Confer L. 27, § 1, D. de pactis; L. 49, in fin. D. de action. empti et vend. — 10. L. 2, supr. h. t. — 11. Adde L. 29, D. de recepti qui arbitri.
Tit. LV. — 1. L. 39, in fin. D. de iure sci. — 2. L. 2, infr. h. t.; L. 45, D. de re judic.; L. 10, § 3, D. de appellat. — 3. L. 1, supr. h. t.
Tit. LVI. — 1. L. 63, D. de re judic.; adde infr. inter alios acta, vel judic.; L. 7, l. 14, l.

TIT. LVI.

QUIBUS RES JUDICATA NON NOCET.

1. Imp. ALEXANDER A. Masculino.

Si neque mandasti fratri tuo defensionem rei tuæ, neque quod gestum est, ratum habuisti: præscriptio rei iudicatæ tibi non oberit. Et ideo non prohiberis causam tuam agere sine præiudicio rerum iudicarum. — P. P. non. Maji, ALEXAND. A. CONS. 225.

2. Imp. GORDIANUS A. Athemio.

Res inier alios¹ iudicatæ, neque emolumentum afferre his, qui iudicio non interfuerunt, neque præiudicium² solent irrogare: ideo nepti tuæ præiudicare non potest, quod adversus coheredes ejus iudicatum est, si nihil adversus ipsam³ statutum est.

3. Imp. DIOCLET. et MAXIM. AA. et CC. Honorato.

Juris manifestissimi est, et in accusationibus⁴ his, qui congressi [in] iudicio non sunt, officere non posse, si quid forte præiudicii videatur oblatum.

Nec in simili negotio res inter alios⁵ actas absentis præiudicare, sæpe constitutum est. — Dat. Sirmii, 6 kal. decemb. C. Cons.

TIT. LVII.

COMMINATIONES¹, EPISTOLAS², PROGRAMMATA³, SUBSCRIPTIONES⁴ AUCTORITATEM REI JUDICATÆ NON HABERE.

1. Imp. ANTONINUS A. Rogatiano.

Nec vim stipulationis obtinere potest comminatio⁵ iudicis, qui certas usuras præstituros eos dixit, qui intra certum diem debitum non exsolvisent. — Prid. id. Januar. ANTON. A. 4 et BALBINO CONS. 214.

2. Imp. ALEXANDER A. Maximo.

Rei iudicatæ effectum non habet, quod per epistolam rector provincie solvere vos pecuniam reipublicæ jussit. — 4 Mart. MAXIM. 2. et ÆLIANO CONS. 224.

3. Idem, A. Zotico.

Ea, quæ causa cognita statuuntur, subscriptionibus⁶ revocari non posse, sæpe rescriptum est. — P. P. 6 id. septembr. ALBINO et MAXIMO CONS. 228.

4. Imp. GORDIANUS A. Asclepiodoto.

Interlocutio⁷ præsidis apud acta signata, [ut] nisi solutioni debiti is, qui convenitur, obsequium præstitisset, duplum seu quadruplum inferat: voluntas potius comminantis⁸, quam sententia iudicantis est: cum placitum hujusmodi, ne rei iudicatæ auctoritatem obtineat, juris ratio declaret.

5. Idem, A. Jucundo.

Judex, qui disceptationi locum dederat, partium allegationes audire et examinare debuit: nam subscriptionem⁹ ad libellum datam talem, quæ diversam partem in possessionem fundi mitteret, vicem rei iudicatæ non obtinere, non ambigitur. — P. P. 12 kal. febr. GORDIANO A. 5 et POMPEIANO CONS. 242.

6. Imp. PHILIPPUS A. et PHILIPPUS C. Cassiano.

Programma, si quod a præside provincie propositum est, vim rei iudicatæ nequaquam obtinere potest: nec comminationem¹⁰ vim rei iudicatæ obtinere manifestum est.

7. Imp. CONSTANTINUS A. ad Bassum P. P.

Quod magno conflictu sententia decerni solet, id paucis¹¹ litteris temere descriptis definiti fas non est. — Dat. 15 kal. april. CONSTANT. A. 6 et MAXIM. CONS. 306.

L. 27, D. de except. rei judic.; L. 14, in fin. D. de probat. — 2. L. 1, D. de except. rei judic. — 3. L. 1, supr. de fide instrum. — 4. L. 9, infr. de accusation. — 5. L. 2, supr. h. t., infr. inter alios acta; vide tamen L. 58, D. de legib.
Tit. LVII. — 1. L. 1, l. 4, l. 6, in fin. infr. h. t. — 2. L. 2, infr. cod. — 3. L. 6, infr. cod. — 4. L. 3, l. 5, infr. cod. — 5. L. 4, l. 6, infr. cod.; adde L. 7, supr. de sentent. et interloc. c. t. — 6. L. 5, infr. h. t. — 7. d. L. 7, supr. de sentent. et interloc. — 8. L. 1, supr. h. t. — 9. L. 3, supr. cod. — 10. L. 1, 4, 4, supr. cod. — 11. L. 2, supr. cod.; vide tamen arg. L. 15, infr. de donationib.

TIT. LVIII.

SI EX FALSIS¹ INSTRUMENTIS, VEL TESTIMONIIS JUDICATUM SIT.

1. Imp. SEVERUS et ANTONINUS AA. ad Bassianum.

Si tabulas testamenti, quas secutus procurator vir clarissimus sententiam dixit, falsas dicere vis, præbebit notionem suam non obstante præscriptione rei iudicatæ², quia nondum de falso quaesitum est.

2. Imp. ALEXANDER A. Optato.

Et qui non provocaverunt, si instrumentis falsis³ se victos esse probare possunt, cum de crimine docuerint, ex integro de causa audiuntur. — P. P. 16 kal. octobr. JULIANO 2 et CRISPINO CONS. 225.

3. Idem, A. Clementi.

Falsam quidem testationem⁴, qua diversa pars in iudicio adversus te usa est, ut proponis, solito more arguere non prohiberis; sed causa iudicati in irritum non devocatur, nisi probare poteris, eum, qui iudicaverat, secutum ejus instrumenti fidem, quod falsum esse constitit, adversus te pronunciasse. — P. P. 7 kal. septembr.

4. Imp. GORDIANUS A. Herennio.

Judicati executio solet suspendi, et soluti dari repetitio, si falsis instrumentis circumventam esse religionem iudicantis⁵, crimine postea falsi illato, manifestis probationibus fuerit ostensum. — P. P. 5 idib. sept.

TIT. LIX.

DE CONFESSIS¹.

1. Imp. ANTONINUS A. Juliano.

Confessus in iure pro iudicatis² haberi placet. Quare sine causa desideras recedi a confessione tua, cum et solvere cogaris. — Accept. 3 kal. octobr. GENTIANO et BASSO CONS. 212.

TIT. LX.

INTER ALIOS ACTA, VEL JUDICATA¹, ALIIS NON NOCERE.

1. Imp. DIOCLET. et MAXIM. AA. et CC. Epicrati.

Inter alios² res gestas aliis non posse præiudicium facere sæpe constitutum est. Unde licet, quosdam de heredibus ejus, quem debitorem tuum fuisse significas, solvisse commemoras: tamen cæteri non alias ad solutionem urgentur, nisi debitum probatum fuerit. — 5 kal. april. Byzantio, AA. CONS.

2. Idem, AA. et CC. Epicrati.

Inter alios factam transactionem³ absentis non posse facere præiudicium notissimi juris est. Quapropter, adito præside provincie, aviam tuam mancipium tibi donasse proba: ac si hoc iure ad te pertinere perspexerit, restitui tibi providebit. Neque enim si te absente divisionem ejus fecerunt, aliquid iuri tuo derogari potuit. — S. idib. aprilis.

3. Idem, AA. et CC. Fortunatæ.

Si cum fratre tuo matris successisti: fratre pro portione tua cum debitoribus hereditariis paciscendo⁴, vel agendo, non ex tua voluntate, pro hereditaria parte tibi quesitam obligationem extinguere non potuit. — 5 idib. octobr. Retriæ, AA. CONS.

TIT. LXI.

DE RELATIONIBUS¹.

1. Imp. CONSTANTINUS A. Profuturo P. F. annonæ.

Si quis iudicum duxerit esse referendum, nihil [inter partes] pronun-

Tit. LVIII. — 1. L. pen. supr. de transact.; L. 53, D. de re judic.; L. 5, supr. si contra jus vel utilit. publ.; L. 75, D. de iudicis, supr. si tutor vel curator falsis allegationib. — 2. Arg. d. L. pen. supr. de transaction. — 3. d. L. pen.; d. L. 53; d. L. 75; adde L. 29, D. ad leg. Corn. de falsis. — 4. L. 53, D. de re judic. — 5. L. 1, l. 2, supr. h. t.; L. 11, D. de exceptionib.
Tit. LIX. — 1. Lib. 49, D. 2. — 2. L. 6, § 2, D. h. t.
Tit. LX. — 1. L. 2, l. ult. supr. quib. res judic. non nocet; L. 7, § 4, D. de except. rei judic.; L. 16, in fin. D. qui potiores in pign.; L. 65, D. de re judic.; L. 2, infr. de exceptionib. — 2. L. 19, supr. de locato; d. L. 2, l. ult. supr. quib. res judic. non nocet; L. 2, l. 5, infr. h. t.; L. 2, infr. de exceptionib.; L. 1, l. 26, supr. de transactionib.; L. 27, § 4, in fin.
D. de pactis; L. 5, D. de transactionib.; L. 16, in fin. D. qui potiores in pign.; L. 65, D. de re judic.; L. 7, § 2, D. de accusationib. — 3. Fac. L. 51, D. de iudicis. — 4. L. 1, l. 26, supr.; L. 5, D. de transactionib. — 5. L. 27, § 4, in fin. D. de pactis.
Tit. LXI. — 1. Lib. 49, D. 1; adde N. 115, c. 1; N. 125, c. 1. — 2. L. 3, infr. h. t.; L. 15, infr. tit. prox. — 3. L. 6, in fin. infr. d. t. — 4. L. ult. § 1, infr. d. t. — 5. L. 1, in fin. supr. h. t. — 6. d. L. 1, l. 6, § 1, D. de interdict. et relegat.
Tit. LXII. — 1. Lib. 49, D. 1; N. 115. — 2. L. 5, supr. fin. regard.; L. 7, infr. ad leg. Jul. de vi publ. et priv. — 3. L. 4, supr. de ord. judicior. — 4. L. 1, § 1, D. h. t. — 5. L. 1, D. nihil innovari appellat. interpos. — 6. L. 7, l. 11, infr. h. t.; L. 2, infr. de decurionib. — 7. L. 1, un. D. de libellis dimissis. — 8. Infr. si pendente appellat. mora interven. — 9. N. 82, c. 12.

ciet: sed magis super quo hæsitandum putaverit, nostram consulat scientiam, aut si tulerit sententiam, minime postea, ne a se provocetur, relatione præmissa terreat litigantes: sciens quod si hoc fecerit, nihilominus jure appellationis res agitur. Sed nec ad nos mittatur aliquid, quod plena² instructione indigeat. Quoties autem ad nostram scientiam iudex se pollicetur relaturum, consultationis exemplum litigatoribus illico³ edi apud acta jubeat: ut si cui forte relatio minus plena, vel contraria videatur, is refutatorias⁴ preces similiter apud acta sine aliqua frustratoria dilatione offerat. — Dat. 3 kal. februar. Sirmii, CONSTANT. A. 5 et LICINIO CONS. 312.

In AUTHENT. ut iudices non expect. sacras jussio, § 1, col. 9, tit. 8, al. 4, Novell. 125, cap. 1.

Novo jure causa perfecte examinata, sententia terminetur: quæ executioni legitime demandatur, nisi ab ea fuerit appellatum.

2. Imp. VALENT. et VALENS AA. ad Viventium P. P.

Super delictis provincialium nunquam rectores provinciarum ad scientiam principum putent esse referendum, nisi ediderint prius consultationis exemplum: quippe tunc demum relationibus plena veritas est, cum vel allegationibus repelluntur⁵, vel probantur assensu. — Dat. 3 kal. Januar. Trev. VALENTINIANO et VALENTE AA. CONS. 363.

3. Idem, AA. et GRATIAN. A. ad Apodemium.

Si quando ratio, aut necessitas est in negotiis nostra iudicia requirendi, expectandique responsa, omnes omnino causas relationis series comprehendat⁶: ut recitata consultatione, quæ ita est dirigenda, prope modum actorum recensione non sit opus: actis etiam necessario sociandis. — Dat. 6 id. Maji Trev., VALENTINIANO NB. P. et VICTORE CONS. 369.

TIT. LXII.

DE APPELLATIONIBUS¹ ET CONSULTATIONIBUS.

1. Sententia divi SEVERI A. data in persona Marci Prisci idibus Januar. POMPEIANO et AVITO CONS. 210.

Prius de possessione² pronuciare, et ita crimen³ violentiæ excutere præses provincie debuit: quod cum non fecerit, [juste ab eo] provocatum est.

2. Imp. ALEXANDER A. Plautiano.

Novum quod postulas non est, quod etsi rescripti⁴ mei auctoritas intercesserit, provocandi tamen facultas tibi non denegetur.

3. Imp. GORDIANUS A. Victori.

Appellacione interposita, licet a iudice repudiata sit, in præiudicium deliberationis nihil fieri debere, et in eo⁵ statu omnia esse, quo tempore pronuciacionis fuerunt, sæpissime constitutum est. — P. P. 4.

4. Imp. PHILIPPUS A. et PHILIPPUS C. Probo.

Si ad scribatum nominatus⁶ non provocasti, convelli statuta non possunt.

5. Imp. DIOCLET. et MAXIM. AA. et CC. Valenti et aliis.

Præses provincie, ad quem appellasti, si non vitio negligentie vestræ tempus, quod ad reddendos apostolos⁷ prescriptum est, exemtum esse animadvertit, sed ex fatalis casus necessitate diem functo eo⁸, qui eos perferrebat, id accidisse cognoverit, iuxta perpetui juris formam desiderio vestro medebitur.

6. Idem, AA. et CC. dicunt.

Eos, qui de appellacionibus cognoscent, ac iudicabunt, ita iudicium suum præbere conveniet, ut intelligant, quod cum appellatio post decimam sententia litem interposita fuerit, non ex occasione aliqua remittere negotium ad iudicem suum fas sit, sed omnem causam propria⁹ sententia determinare conveniat: cum salubritas legis constitutæ ad id spectare videatur, ut post sententiam ab eo, qui de appellacione cognoscit, recursum fieri non possit ad iudicem, a quo fuerit provocatum. Quapropter

Tit. LXII. — 1. Lib. 49, D. 1; N. 115. — 2. L. 5, supr. fin. regard.; L. 7, infr. ad leg. Jul. de vi publ. et priv. — 3. L. 4, supr. de ord. judicior. — 4. L. 1, § 1, D. h. t. — 5. L. 1, D. nihil innovari appellat. interpos. — 6. L. 7, l. 11, infr. h. t.; L. 2, infr. de decurionib. — 7. L. 1, un. D. de libellis dimissis. — 8. Infr. si pendente appellat. mora interven. — 9. N. 82, c. 12.